

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Poniedziałek dnia 9 Lutego v. s. 1820 roku

Obserwacje meteorologi- czne,	Czas obserwacji	Wysokość Barom.	wys. Ther. Reau.	Wiatry	Odmia. w powie.
	dn. 7 średnia.	28 cal. 3, 3, lin.	— 6, 3 stopn.	Wschodni	Pogoda
	dn. 8 średnia.	28 — 3 4, —	— 6 2 —	Wschodni	Pogoda
	dn. 9 godz. 7 z ran.	28 — 3, 0, —	— 10, —	Wschodni	Pogoda

WIADOMOŚCI KRAJOWE

Ostatnia data gazet petersburskich jest d. 30 stycznia.

W dzień urodzin J. C. M. W. X. Michała, to jest 28 b. m. była wielka i wspaniała maskarada w pokojach Najjaśniejszej Cesarzowej Jeymości Maryi. Rozliczność masek, przepych ubiorów, a szczególnie oślepiający blask drogich kamieni, wszystko się połączyło do uświetnienia tego festynu, jedynego w swoim rodzaju. Biletów zapraszających na tę maskaradę było rozesłano około sześciuset; lecz tylko 372 osoby przybyły. Aktorowie trupy tułuskiej francuskiej wystawiali w czasie maskarady, sceny wybrane z niektórych sztuk, a śpiewaczka znana w Europie P. Borgondio uprzyjemniała tę publiczną monarszą zabawę swoim głosem. Podobnie aktorowie rossyjscy Samoyłow i jego żona śpiewali w czasie wieczery. Ta równie piękna, jak okazała uczta, trwała do trzech kwadransy na drugą po północy.

Ruski Inwalid z dnia 29 stycznia zawiera Ukaz Jego Cesarskiej Mości w brzmieniu następującem:

Senat rządzący, po wysłuchaniu przełożenia ze strony Jasnie Oświeconego Xiążęcia JMści Dymitra Łabanowa Rostowskiego, generała piechoty, ministra sprawiedliwości i kawalera, zawierającego między innemi: iż Najjaśniejszy Cesarz JMśc uważwszy, że będący przy Nim w sprawach królestwa polskiego Hrabia Sobolewski, mianuje się tylko sekretarzem stanu, Najwyżey rozkazać raczył, aby zawiadomiono wszystkich, kómu o tém wiedzieć należy, iż pomieniony Hrabia Sobolewski nie inaczej, jak ministrem sekretarzem stanu królestwa Polskiego mianowany być powinien: ta bowiem dostojność w królestwie Polskiem exystuje, a Hrabia Sobolewski ją piastuje. Senat zatem rządzący postanowił donieść o tém wszystkim władzom i sądownictwom.

Cesarz JMśc w nagrodę ofiary znakomitey, uczynionej na rzecz inwalidów, przez odstawnego generała porucznika, Hrabiego Kenzona, ozdobić go raczył orderem ś. Włodzimierza 3ciej klasy.

Jego Cesarska Mość przez reskrypt pod d. 31 grudnia r. z. oświadcza zupełną wdzięczność dla dowódcy oddzielnego korpusu ora-

burskiego, generała piechoty Essena, za troskliwość o dobro skarbu, przez okazaną oszczędność więcej 1.232,000 rubli, która wystarcza na utrzymanie wojsk tego korpusu w roku 1820, tak, że nowego na to wydatku z kasy nie potrzeba.

D. 16 listop. r. z. w Nowosilu, mieście powiatowem gubernii tulskiej, uroczyste otwarcie została szkoła powiatowa: Marszałek ślachecki tego powiatu i dozorca honorowy szkoły, assessor kollegialny Szatilow, darował dla szkoły dom drewniany za 3500 rubli kupiony. Obecni zaś na tym obchodzie obywatele zapisali w ofiarach corocznych 2790, jednorazowych 4564 r. nadto dary w książkach, kartach jeograficznych i t. d.

Kurs petersburski. Czerwony zł. holer. nowy rublias. 11 kop. 15, stary r. 11 k. 9; rubel srebrny r. 3 k. 72.

z Brześcia-Litewskiego, dnia 25 stycznia (artykuł nadesłany).

Towarzystwo Dobroczynności w tułuszym mieście, roku 1809, dnia 9 czerwca, ustawa organizacyjną zawiązało, przez osoby znakomite z uczucia nad cierpiącą ludzkością i cnotą pomocy bliźnim, istniało w przedsięwzięciach i zupełnej swej działalności do wojny roku 1812. Od tej epoki przez następne lata, acz utrzymywane było przez te osoby, jednak w miarę tylko możliwości zmniejszonych funduszków i zasiłków bez nowych ofiar. Teraz zaś w roku 1819 w miesiącu czerwcu dnia 21 i 28, za przewodnictwem szanownego prezesa tegoż towarzystwa JW. JX. Woyciecha Kossakowskiego, prałata Katedry Wileńskiej, a proboszcza miejscowego Brzeskiego, w działaniach swych ożywione, w zasiłku nowych ofiar, jako też w osobistych szczególniejszych staraniach i poświęceniu się pomnożone, i do celu pierwszego związku skierowane, powiększone zostało przez dopisanie się wielu osób jak w darach, tak i osobistej pomocy. W liczbie nowych dobroczyńców przyłożył się znakomicie W. Xawery Szemioth, obywatel tego powiatu, sędzia były na trybunał W. W. X. Lit., który prócz daru r. 1810 w summie zł. pol. 6000 na Towarzystwo przyniesionego, w teraźniejszym czasie nową i znaczną,

z górą 15 tysięcy zł. pol. wynoszącą kwotę na cel i zamiar przerzeczonego towarzystwa wniosł ofiarę. Takowe czyny znamienne cnotę, i serca pełne uczuć w pomocy ludzkości cierpiącej i ulżeniu dla nieszczęśliwych, godne nieśmiertelnej wdzięczności i wiekopomnej pamięci, żeby mogły stać się wzorem ku naśladowaniu równie społecznym jak i następnym pokoleniom, a dla mężów dobroczynnych zachowały ten niezatarty pomnik, ich usług i poświęceń, takowe doniesienie podają do publicznej wiadomości, otrzymujący w parcie, i utrzymanie od Towarzystwa Dobroczynności w Brześciu Litewskim.

HISZPANIIA.

W gazecie warszawskiej czytamy: „Umieszczony w gazetach londyńskich list z *Kadyxu* pod dniem 4 stycznia wyraża. „Korzystając z odjazdu gońca, którego ztąd konsul portugalski wysyła, donoszę, iż wojsko do wyprawy przeznaczone, w liczbie 15,000 ludzi, podniosło bunt d. 1 stycznia, poymało naczelnego swojego dowódcę i oddział z 5000 głów złożony, wysłało do *Sewilli* na pokonanie brygady karabinierów królewskich. Inny oddział przybył d. 2 stycznia do *Mediny*, a wczoraj zajęli buntownicy wyspę *Leon*, oraz *Porto St. Maria*, i zbrojownię w *Caracca*. Jenerał *Cisneros*, naczelnik wydziału morskiego, został uwięziony na wspomnianej wyspie. Tegoż losu doznał admirał *Maural* w *Porto St. Maria*. Wczoraj o godz. 4 dowiedzieliśmy się o tem wszystkiem, a o 5ej jenerał, tymczasowy wielkorządca tutejszy, wzięwszy 500 ludzi z pułku *Soria* i część milicyi, ruszył do *Trocadero*, gdzie zebrał osady z stojących tam 6 okrętów liniowych i 7 fregat. Mając tym sposobem 1500 ludzi, odparł 2000 buntowników, którzy wczoraj chcieli się dostać do miasta, a którzy utraciwszy 7 zabitych, zatrzymali się w *Arillo*. Zamknięto tu bramy miasta od lądu i morza. Nie wiemy, za kim się flota oświadczy. Oprócz wymienionych wyżej okrętów, składa się ona z 7 brygow i 30 statków kanonierskich. Po nadejściu tu wiadomości o buncie troyjska, radca stanu *Asmaréz*, kierujący badaniami dawniejszych rokoszanów, pod przywództwem *Odonnella*, popłynął natychmiast z całą swoją rodziną na okręcie amerykańskim do *Lizbony*.”

List z *Lizbony* pod d. 14 stycznia zawiera: „5000 buntowników hiszpańskich weszło do *Sewilli*. Ogłoszono tam konstytucyą stanów (*Cortes*), ustanowiono centralną juntę i członków jej mianowano. Przejęto dwóch nadzwyczajnych gońców wysłanych z *Kadyxu*; jednego z nich, który się chciał bronić, zastrzelono. Wspomniona Junta postanowiła, aby żołnierzom dawano codziennie *paceta* (pieniądz hiszpański, wartości blisko złotego polskiego) i po funcie mięsa. Pułki *Canoria*, *Soria*, tudzież 2 szwadrony karabinierów i artyllerya przeszły do rokoszanów. Jenerał *Freyre* z resztą jazdy opuścił *Sewillę*, gdzie buntownicy zostają pod dowództwem 2 szefów batalionu, z których jeden zowie się *Miranda*. (Listy z *Madrytu* pod d. 14 stycznia donoszą także o ogłoszeniu konstytucyi w *Sewilli*, o spokojności w Andaluzyi,

i o udaniu się buntowników ku Kastrylii i Walencyi.)

Korrespondent warszawski zawiera: „Dziennik paryzki *Slawa* zwany tak pisze pod dniem 23 stycznia. „Wczoraj trzech nadzwyczajnych gońców nadbiegło z Hiszpanii do posła hiszpańskiego w *Paryżu*. We dwie godziny głoszone po całym *Paryżu*, iż *Madryt* jest już w mocy rokoszanów, a dwór wyniósł się do *Burgos*. Dodają dziś, iż Król hiszpański prosił Króla naszego, aby mu przysłał 25,000 wojska na pomoc. Ale nie ręczymy za żadną z tych wiadomości.”

Pod dniem 23 tak pisze też gazeta: „Według listów pod dniem 13 stycznia, które jeden z znakomitych domów handlowych w *Bajonie* odebrał, niezawodną jest rzeczą, iż cała artyllerya w *Sevilli* przylączyła się do rokoszanów, i że duch rokoszu ogarnął już pograniczne prowincye. Wyrażają też listy, że Król *Ferdynand* wyjechał z *Madrytu*. Inne listy wzmiankują o bitwie stoczony przez gwardyę królewską z licznym korpusem rokoszanów, między *Madrytem* a *Vittoria*, w której rokoszanie stanowiące zwycięstwo odnieśli, po którym zabrali Króla z całą jego rodziną w *Vittoria*.”

Pod dniem 24 tak pisze: „List gubernatora w zatoce *Kadyzkiej* pisany do syna edukującego się we Francyi uwiadamia, iż gdy rokoszanie ukazali się pod *Kadyxem*, zamknęto przed nimi bramy; lecz niezadługo otworzyli je zbuntowani mieszkańcy, połączyli się z rokoszanami, i od tej chwili jest *Kadyx* w mocy rokoszanów.”

Nareszcie, pod dniem 25tym w teyże gazecie czytamy: „Lubo wcale nie mamy urzędowej wiadomości o wypadkach w Hiszpanii, nadeszło przecież bardzo wiele listów prywatnych, zawierających rozmaite szczegóły. Z tych przytoczymy najświeższy, bo pod dniem 20tym stycznia pisany z *Bajony*, który tak brzmi: „Nie ma już wątpliwości, że wielka rewolucya wybuchnęła w południowej Hiszpanii. Oto jest list z *Madrytu*, który tu do *Bajony* wczoraj (dnia 19) przez nadzwyczajną okazję nadszedł, a jest świeży, bo dnia 14 stycznia pisany: „Trwoga coraz się wzmagą w *Madrycie*. „Odebraliśmy z *Sewilli* bardzo zatrważające doniesienia. Rokoszanie opanowali port kadycki. Połączyli się z nimi pułk piechoty będący tam na służbie, i pięć szwadronów jazdy, tudzież milicya mieska i całe wojsko przeznaczone do wyprawy, na którym polegano; owo zgola, jest 24,000 ludzi pod bronią, nie licząc ludności tego miasta. Muncypalność, wojsko morskie, izba handlowa zaprzysięgły konstytucyą na ratuszu; poczem powstał rząd w tém mieście, jaki był przed powrotem Króla do kraju. Wszystko odbyło się porządnie, i bez krwi rozlewu. Stan kupiecki dał wielką uciechę dla władz cywilnych i wojskowych, podczas której na rogach stołów postawiono chorągwie z napisem: *Niech żyje konstytucya* — Dwór nie wie, co ma czynić, i czego się jąć, a lud madrycki oczekuje na najpierwszą wiadomość, ażeby wiedział, jak sobie ma postąpić.”

O śmierci jenerała *Calderon* naczelnego dowódcy wyprawy do Ameryki południowej rozmaicie głoszą. Dziennik *l'Independent* donosi,

z go rozstrzelano, a dziennik zwany *Aristarque*, że go oficerowie rozsiekali.

Co się tycze uwięzionych w *Madrycie*, brygadiera *Vargas* i kapitana *Dominiguez*, obwinionych o wydanie fałszywego rozkazu do milicji w całym królestwie, imieniem ministra wojny, już ich badano, i dowiedział się rząd, że bardzo wiele osób miało do tego należeć, że planem ich było zwołać stany (*cortes*) i rewolucyą wznieść. Plan ten, pomimo ich uwięzienia, przychodzi teraz do skutku.

A U S T R Y A.

Wiedeń dnia 1 lutego. Dnia 18 z. m. zebrał się u Xiążęcia *Metternich* i pod przewodnictwem jego wydział zgromadzonych, tu pełnomocników dworów niemieckich, dla zdania sprawy o wzajemnych stosunkach związkowych krajów niemieckich, pod czas wojny i pokoju. Słychać, iż wypadek obrad wydziału miał być przełożony d. 21 z. m. na ogólnym posiedzeniu pełnomocników.

Potwierdza się pogłoska o rozbiściu na przyszlą jesień wielkiego obozu w okolicach *Pest*. Podobny oboz ma być w przyszłym roku niedaleko *Pragi* w Czechach, w roku zaś 1822 pod *Wiedniem*, a to jedynie w celu ćwiczenia wojska jak zawsze podczas pokoju bywało.

Zjechali tu Xięstwo Ichmość Sasko-Koburgscy.

P R U S S Y.

Berlin dnia 5 lutego. Jenerał porucznik *Thümen*, dowodzący w W. Xięstwie Poznańskiem, stosownie do podanej prośby, otrzymał od Monarchy uwolnienie. Służbowe jego obowiązki sprawować będzie tymczasem jenerał major *Hiller*.

A N G L I A.

Gazety berlińskie donoszą z Londynu pod 30 stycznia, że w dniu tym zrana umarł Król Jmć *Jerzy III*.—*Jerzy III* urodz. 4 czerwca 1738, był synem Xięcia Walii *Jerzego*, odziedziczył tron, po dziadzie swoim, Królu *Jerzym II*, d. 25 października 1760; d. 17 listop. 1818 utracił swoją małżonkę *Zofię Karolinę*, córkę Xięcia *Karola Ludwika Meklemburg-Strelitz*, a 7 dni przed śmiercią swojego 4go syna Xięcia *Kent*; umarł w 82 roku życia a 60tym panowania. Zostawił 6 synów i 5 córek.—Ze strony dotychczasowego Xiążęcia Rejenta a teraz Króla rządzącego państwami W. Brytanii i Irlandji *Jerzego IV*, ogłoszony został ten wypadek śmierci oraz wstąpienie na tron nowego Króla, a do ogłoszenia tego załączono wydawane przez ciąg ostatnich dni choroby Króla biuletyny.

Dnia 23 b. m. umarł Xiążę *Kent* w *Sidmouth*, miasteczku nadmorskiem w Hrabstwie *Devonshire*, niedaleko *Exeter*. Przyczyną jego śmierci było zapalenie w piersiach. I dla tego niektóre gazety tutejsze wyszły z czarną obwódką. Zmarły Xiążę był feldmarszałkiem wojska, a od roku 1801 jenerałem gubernatorem w *Gibraltarze*, i pułkownikiem pułku królewskiego szkockiego. Córka jego, jedynaczka, *Alexandra Wiktorya*, jest najbliższą tronu po śmierci 3 starszych synów królewskich, niemających potomstwa.

Młoda Xiężniczka ledwo niedawno nie postradała życia od szrotu, który wystrzelony z pistoletu, wpadł przez okno, i tuż koło jej głowy przeleciał. Xiężna okazywała jak nawiększą czułość w ciągu choroby męża.

Częste pożary, pochodzące po części z podpalania, wzbudzają wielką obawę. Dnia 22 b. m. spaliło się znowu w *Manchester* kilka składów towarów. Majętni obywatele w tym wielkiem mieście, sławnym z rękodzielni, zostają w ustawicznej niespokojności. Irlandya smutny także wystawia obraz. Często zdarzają się zabójstwa i rozboje w hrabstwach *Tyrone*, *Derry* i w mieście *Castlereagh*, leżącym w hrabstwie *Down*. Liczne bandy hultajów włóczą się po hrabstwach *Tepperary* i *Kilkenny*. Hrabia *Ross* przewodniczył zgromadzonym w *Parsonston* obywatelom, którzy uchwalili środki dla utrzymania publicznego porządku.

List z *Plymouth* pod d. 20 b. m. donosi, iż tegoż dnia rano, w przeciągu pół godziny, morze 7 czyli 8 razy na 15 cali opadało i podnosiło się. Podobny wypadek był podczas wielkiego trzęsienia ziemi w *Lizbonie*.

Słychać tu, iż Pan *Hudson Lowe*, wielko-rządca wyspy s. *Heleny*, ma być przywołany, i otrzyma następcę w osobie Pana *Cockburn*.

F R A N C Y A.

Paryż, dnia 29 stycznia. Dnia 21 b. m. był Król na żałobnym nabożeństwie za *Ludwika XVI*, odprawionem w kaplicy zamkowej, gdzie mszą świętą miał Kardynał *Perigord*, arcybiskup paryzki, jako pierwszy jałmużnik. Towarzyszyli Monarsze: Pan *Dambray*, kanclerz Francji, Xiążę *Richelieu*, wielki łowczy, Xiążę *Havre*, kapitan gwardji bokowej, Xiążę *Belluno*, major jeneralny służbę pełniący, ministrowie i t. d. Pomiędzy marszałkami znajdowali się także Xiążę *Reggio* i Hrabia *Beurnonville*.

Powszechnie tu ubolewają nad chorobą Pana *Deserre*, ministra sprawiedliwości. Prosił Króla o uwolnienie go od obowiązków, lecz tego nie otrzymał. Niechce monarcha wyznaczać mu żadnego następcy, i zaczeka, póki nie wyzdrowieje. Tymczasem zaś Hrabia *Simeon*, radzca stanu, trudnić się będzie interessami ministeryum sprawiedliwości. Pan *Deserre* otrzymawszy na 2 miesiące pozwolenie, wyjechał d. 26 b. m. do *Nizza* pojazdem i końmi królewskimi.

Wydawcę pisma peryodycznego *Biblioteka Historyczna* Pana *Gouslin*, pozwanego do sądu za umieszczenie artykułu buntowniczego, uznał sąd przysięgłych niewinnym.

Woda na *Sekwanie* znacznie już opadła.

Hrabia *Decazes*, prezes rady ministrów, przyszedłszy do zdrowia tyle, iż mógł wyjechać z domu, był d. 27 b. m. u monarchy, a wczoraj wezwał wszystkich ministrów do siebie na radę, która trwała od godziny 1wszej do wpół do 7ej, i na której miała być także mowa o interessach w Hiszpanji. Po czém Hrabia *Decazes* zdał Królowi sprawę o wypadku tej rady. Xiążę *Laval Montmorency*, poseł nasz przy dworze madryckim, bawiący teraz w *Paryżu*, miał także prywatne wysłuchanie u monarchy.

Pierwszy projekt do prawa, który Hrabia

Décazes ma podać izbie deputowanych, nietyczne się wyborów, jak dotąd utrzymywano; lecz tak nazwanej nowej francuskiej uchwały *Habeas Corpus*, która osobistą wolność obywateli w wysokim stopniu zapewnia. Jeśli projekt do tego prawa jest taki, jak go gazety przytaczają, chętnie go przyjmą obie izby.

Słychać, iż Hrabia *Décazes* ma radzić odmianę niektórych ministrów, i tak marszałek *Davoust* ma być ministrem wojny, Baron *Pasquier* ma także otrzymać następcę. Inne stronnictwo przykładu usilnego starania, aby Xiążę *Richelieu*, który ciągle wielką ufność u monarchy posiada, wrócił do dawniejszego urzędu, prezesa rady ministrów. Z nim weszliby razem do ministerium PP. *Molé* i *Laine*; generał *Lauriston* objąłby ministrowstwo wojny, a Pan *Villele* morskie. (Mielibyśmy więc tych samych ministrów, których chciano wybrać w grudniu 1818 r., czemu Hrabia *Décazes* przeszkodzić potrafił).

Pewny generał nazwał niedawno w izbie deputowanych konstytucyą, *cytadellą spokojności*.

Dziennik Rozpraw usiłuje wyjawiać myśli ministrów: — „P. Roy (pisze) myśli o swoim budżecie i bardzo słusznie; P. Latour-Maubourg o inném urządzeniu wojska; P. Deserre, chory, o swoim zdrowiu; P. Portal myśli o tém, o czém P. *Décazes* tylko pomyślał; P. *Pasquier* myśli, aby P. *Décazes* coś uczynił; a P. *Décazes*? o czemże myśli? — Oto się jeszcze namyśla.”

Rząd nasz kazał umocnić miasto *Chaumont*. Pewny sztabowy oficer ułożył plan w tej mierze. Robota wkrótce się zacznie tak około oszańcowania tego miasta, jako też okolic *Langres*.

Nowy wydział petycyjny miał większością 6 kreszek przeciwko 3 postanowić, aby członek jego, P. *Dupont de l'Eure* zdając sprawę w izbie deputowanych, radził odbierane dotąd petycje o utrzymanie konstytucyi i prawa względem wyborów, złożyć wraz z dawniejszemi w biurze izby. Jest ich blisko 300; podpisów zaś przeszło 30,000.

Posel hiszpański podał rządowi naszemu notę z prośbą o zwrócenie pilnej uwagi na czynności liberalistów hiszpańskich w *Paryżu*, i nie dawanie im paszportów bez jego wiedzy.

Xiążę *Wicencyi* (*Caulincourt*) po długim milczeniu odezwał się na koniec, i zaprzeczył temu, co P. *Koch* w dziele swoim pod napisem: *Kampania roku 1814* o nim twierdzi. Oświadcza, iż bynajmniej do ogłoszenia korespondencyi swojej podczas kongressu w *Chatillon* nie należał, i że w tém dziele jest wiele fałszów. Przytacza wyjątek przesłanych mu pod d. 19 czerwca 1814 rozkazów *Bonapartego*, w skutku których kongres w *Chatillon* został rozwiązany. Wyraził w tych rozkazach i przepisach, aby Francya koniecznie naturalne swoje granice utrzymała, i nazwał to *Conditio sine qua non*. Oświadczył, iż wszystkie mocarstwa, nawet Anglia, uznały te granice w *Frankforcie*; iż Francya, zamknięta w dawnych swoich granicach, nie miałaby nawet dwóch trzecich części takiej potęgi, jak przed

została; iż to co ku *Alpom* i *Renowi* nabyła, nie może iść w porównanie z powiększeniem kraju innych mocarstw przez zabory; iż przywrócić Francyą do dawnego stanu, jest to chcieć jej upadku i upodlenia; iż Francya nie prawie nie znaczy bez *Renu*, *Belgium*, *Antwerpii* i *Ostendy*; iż systemat zamknięcia Francyi w dawnych granicach jest nieoddzielnym od przywrócenia *Burbonów*, którzy sami tylko mogą dać ręką utrzymywania takiego systematu; iż to nie jest tajemną Anglii; iż z kimkolwiek innym pokój na takich zasadach jest niepodobnym i długo trwać nie może; iż ani *Bonapartemu*, ani Rzeczypospolitej francuskiej, gdyby kiedy jeszcze była, nie wypadłoby nigdy podpisać takich warunków; iż postanowienie jego jest nieodmiennym; iż nie zostawi Francyi w słabszym stanie, aniżeli była, gdy rządy jej objął; iż, jeśli sprzymierzone mocarstwa chcą odmienić przełożone sobie zasady, to jest, zostawienie Francyi przy naturalnych granicach, w tym razie jedno z tych trojga wybierać mu potrzeba, albo wojować i zwyciężyć, albo walczyć i z chwałą zginąć, albo nareszcie odstąpić korony; iż nie mamy go blask wielkości, i że nigdy podłością nie okupi stopnia, na którym stał. (*Monitör* nagania powyższe oświadczenie Pana *Caulincourt*, nazywa je nieprzyzwoitym i przeciwnym zamierzonemu celowi, a wreszcie czyni następujące sprostowanie: — „Widzieliśmy, iż dnia 20 marca 1815 *Bonaparte*, mimo zamknięcia kraju w dawnych granicach, nie wzgardził tronem *Ludwika XVI*, i ofiarował się złożyć broń, byleby mu tylko dawne królestwo francuskie spokojnie rządzić pozwolono. Nie *Bonaparte* posunął granice Francyi aż do *Renu* i *Alp*; dawniej się to już stało. Trzeba na koniec sobie przypomnieć, iż *Ludwik XIV* z potęgą dawnej Francyi zdobył prowincye, i je utrzymał, a *Bonaparte* z nierównie większemi siłami i środkami utracił w końcu prowincye, których nie zdobył.”) — Prokurator królewski kazał zabrać numer tu tejszych *dzienników Constitutionnel* i *Renomme* w których znajdowało się przytoczone wyżej pismo Pana *Caulincourt*, Xiążę *Wicencyi*.

Król niderlandzki ofiarował także 2000 franków na pomnik Pana *Malesherbes*.

W departamencie *du Cers* doświadczano robienia mydła z kartofli, co się bardzo dobrze udało.

Minister skarbu P. *Roy* podał dnia 22 b. m. budżet na rok 1820. Objęte w nim wydatki krajowe wynoszą ogółem 744 milionów 862,490 franków, a zatem 3 miliony 900,000 więcej, jak w roku 1819.

WŁOCHY

Generał *Francechini*, który *Muratowi* w ostatniej jego wyprawie towarzyszył, a po rozstrzelaniu jego długo się ukrywał w górach Kalabryi, powrócił nareszcie i sam dobrowolnie poddał się pod sąd wojenny, który stosownie do postanowienia rady stanu miał się odprawić. Król jednak Neapolitański taki wydał wyrok: winowajca, który sam dobrowolnie staje, nie oczekuje sprawiedliwości, lecz łaski monarszej. Kazał go więc uwolnić.

Wilno dnia 9 lutego v.s. 1820 roku.

N I E M C Y.

Sztuttgart dnia 30 stycznia. Dnia 23 b. m. przybył tu z *Paryża* Xiążę Wirtemberski *Paweł*.

Na sessyi drugiej izby stanów d. 25 b. m. wniósł Pan *Feuerlein*, aby izba wyznaczyła kommisyą, któraby przejrzała prośby odebrane w czasie przeszłego zgromadzenia, i zdała sprawę w tey mierze. Pan *Uhland* radził wybrać kommisyę do rozpoznania różnych urzędów krajowych. Oba te wnioski do dalszego czasu odłożono. — Na sessyi d. 28 b. m. kommisya zdała sprawę względem dwóch trzecich części podatków rocznych, gdyż jedną trzecią część jeszcze przed zwolaniem izb płacić kazano. Twierdziła kommisya, iż stany, których obrady zaczynają się w środku roku etatowego, powinny dzielnie przyłożyć się do dopełnienia obowiązków, jakie rząd poprzedniczo już na siebie przyjął; i że, ile możliwości, starać się wypada przynieść ulgę ucisnionym wieśniakom, co też i projekt ministra ma na celu. Odmienne były w tey mierze zdania deputowanych: jedni chcieli, aby tylko jedną trzecią część podatków uchwalono, z oświadczeniem chęci zezwolenia i na drugą, jeśliby tego rozpoznanie wydatków wyciągało. Drudzy zaś radzili uchwalić całe dwie trzecie części, i upraszać rządu, aby dla podniesienia rolnictwa, a tęp samem łatwiejszego opłacania podatków gruntownych, zmniejszył opłatę od wyprowadzanego za granicę bydła, i ustanowił taką jaką się płaci od przedawanego w kraju. — Na sessyi d. 29 postanowiono napisać list do izby pierwszej, w celu porozumienia się z nią w tey mierze.

Od brzegów Menu dnia 1 lutego. Umieszczona w kilku gazetach niemieckich wiadomość o wypuszczeniu z więzienia niejakiego *Sichel*, ucznia uniwersytetu w *Bonn*, żadney nie ma zasady. Siedzi ciągle w więzieniu razem z dwoma współnikami, byłym nauczycielem turniejów *Baumeyster*, i uczniem *Colonius*. Uwięziono także dyrektora gimnazjum wetzlarzkiego; *Schnell*, i byłego nauczyciela turniejów *Sartorius*, których examinują. Ostatni jest wielk m przyjacielem *Sanda*.

Doktor *Jahn* okazuje wesoły humor w więzieniu, i pisze historią 30letniej wojny. Mały synek często go odwiedza.

Nie słychać jeszcze o konstytucyi w kraju elektora heskiego, który kilkakrotnie oświadczył, iż wszystko, a zwłaszcza urządzenie skarbowe jest u niego w jak najlepszym porządku, a zatem nie potrzebuje zwoływać stanów dla nakładania nowych podatków.

S Z W A Y C A R Y A.

Sztokholm dnia 21 stycznia. Z powodu dającego się uczuwać niedostatków gotowych pieniędzy, wydał Król nasz urządzenie, wskazując potrzebę oszczędności i zachęcając do obywatnia się bez zbytkowych towarów zagranicznych, „Wzywamy was, wierni nasi poddani (słowa

są tego urzędnika), abyście przez mądre gospodarstwo, przez pilną uwagę na wydatki stosownie do dochodów, i przez mniejsze używanie towarów zagranicznych, przyłożyli się do wielkiego celu, na który nie szczędziliśmy własnych naszych pieniędzy, to jest dla przywrócenia powoli przyzwoitej równowagi między pieniędzmi papierowymi i srebrnymi. Przekonani jesteśmy, iż cena papierowych pieniędzy szwedzkich nie może się zmniejszyć, chyba z niewiadomości o rzeczywistym ich zapewnieniu. Wzywając więc każdego, aby się do powyższego celu przyłożył, oświadczamy niniejszem, iż wkrótce wyjdzie urządzenie, zapobiegające skuteczniej przemianom, i dokładniej oznaczające stosunek między wykroczeniem i karą. Dla tego tylko je wstrzymaliśmy, żeśmy się spodziewali, iż nie będzie potrzebnem. Gdy zaś usiłowanie nasze w zaradzeniu złemu, było nadaremne, poczytujemy więc sobie za powinność wskazać niebezpieczne skutki, jakie z przestąpienia praw wypływają.“

T U R C Y A

W *Smirnie* powstał bunt; napadniono na pałac tamecznego *Baszy*, który sam ledwo ratował się ucieczką.

W Y S P Y J O Ń S K I E.

W liście z *Konstantynopola* pod dniem 15 stycznia czytamy między innemi, co następuje: „Dnia dzisiejszego, jak wiemy z pewnych źródeł, przybył tatar do Porty z doniesieniem, iż na wyspach Jońskich powszechny bunt wybuchnął. Pięć tysięcy Anglików, którzy pod pozorem protekcyi, byli prawdziwymi ciemieżycielami tych wysp, zginęło z rąk mieszkańców, którzy opasowali twierdzę korfiolską i wywiesili chorągiew..... (nie ottomańską). Jenerał *Maytland*, gubernator wysp jońskich, uciekł do *Alego*, *Baszy* Albanii, i żądał posiłków od Porty. Powiadają, że się Porta wzbronila, i niechce się mieszać do rzeczy. Anglicy ruszyli flotyllę swoją. Koniec tego nie wiadomy. Mieszkańcy, równie jak mężni *Pargoci*, postanowili raczy zginąć, niż dłużej dzwigać jarzmo ciemieżycielow.“

A M E R Y K A P O Ł U D N I O W A.

Odebrane w *Londynie* listy z *Jamaiki* pod d. 9 listopada, zawierają sprzeczne z sobą wiadomości o powodzeniu powstańców w nowej *Grenadzie*. Podług jednych, jenerał hiszpański *La Torre* odniósł zwycięztwo nad *Bolivarem* i po 3 bitwach odparł go do *Santa Fé*; podług zaś drugich, *Bolivar* zebrał 12,000 wojska, i zostawiwszy 4000 żołnierzy na osadzie w *Santa Fé*, ruszył ku *Kartagenie*. Statki kanonierskie Hiszpańskie, wysłane na wstrzymanie postępów *Bolivara*, miały się do niego przyłączyć, a osada hiszpańska w *Kartagenie*, wynosząca 800 ludzi, miała się zbuntować z powodu niedostatku żywności.

O g ł o s z e n i a :

1 Wedle Ukazu Jego Imperatorskiej Mości Samowładnącego całą Rosyją etc. etc. etc.

Pozew edyktałny przed Sąd Ziem. Ptu. Wilkomierskiego kadencyi trzykrólskiej sądzącej się, z mocy remmisy Gł. Sądu 1818 mca 8bra 21 d. Lit. Wileń. 2go Depart. a za onę dekretów Ziem. Wilkom. dyllacyjnego 1819 junii 17 i 1820 januaryi 29 ferowanych z instancyi UUr. Teresy Kościalkowskiej Marszałkowny Wilko. a Ur. Józefa Siesickiego Podkom. Wilkom. opiekuna, po UUr. debitorów do massy konkursowej i oświadczonej tacy, majątku zeszłego Mikołaja Kościalkowskiego Mar. Wil. i kawalera zawniających, jako to: X. Domicyanowi Szermulewiczowi Przeorowi Skupiskiemu, i wszystkim XX. Dominikanom Skupiskim o sumę zł. pol. 590 za kartą 1789 8bra 8 dnia wydaną zeszłemu Kościalkowskiemu Sędziemu Ziem., Józefowi Andruszkiewiczowi o zł. pol. 600 za kartą 1800 decembra 1 d. zeszłemu Mikołajowi Kościalkowskiemu Marsz., Thadeuszowi Szulcowi Szambel. b. d. pol. o zł. pol. 410 gr. 20 za kartą 1802 8bra 3, temuż Marsz., żydom Judelowi Leyzerowiczowi Matysowi i Mejerowi synom Judelowiczom, Szłomie Leybowiczowi Markielowiczowi zięciom Leyzerowicza za skrypsem 1805 augusta 18 talarów bit. 125 zawniającym, Abrahamowi Mowszowiczowi arędarzowi karczmy Nakańskiej o sumę czter. zł. 20, 1805 maja 1 d., Alojzemu Kurminowi Sędziemu Ziem. Wil. 1806 xbra 30 dnia o rubli całkowitych 100, Krzysztofowi Legowi Mularzowi o rubli sr. 71 za kartą 1807 9bra 9 d., Berelowi i Zeldy Faytelowiczom za kartą 1808 marca 27 o zapłatę za wódki garcy 600, Szłomie żydowi o zapłatę rubli sr. 45 za kartą 1808 9bra 5, Ur. Janowi Korzeniowskiemu Straż. Upit. o rubli sr. 2200 za kartą 1808 marca 8 d. zeszłemu Marsz. Kościalkowskiemu posługującą, Karolowi Polkowskiemu o rub. sr. 8 za rewersem 1809 marca 18 d., Ur. Onufremu Klimowiczowi Prze. Gran. Wil. Aktorowi Zabłocia, Antoniemu Polukiewiczowi Ekon. o purow jęczm. 20, owsa 40 za rewersem 1809 marca 18 d. wydanym, Star. Berelowi i żenie, Zeldzie Faytelowiczom, Markielowi i Szachnie Faytelowiczom, za oblięciem 1809 apr. 14 o rub. sr. 140, Józefowi Mikszowi za dwoma skryptami 1810 febr. 12 i apryla 9 wydanymi o tal. bit. 300, Ur. Justynowi Cywińskiemu Reg. za rewersem 1814 apryla 11 o owsa purow 30, a za skryptem 1812 augusta 22 o zł. pol. 60, Jankielowi Leybowiczowi Andruszkowskiemu, za kartą 1812 junii 16 o rub. sr. 50, Ur. J. Beku koleś. Asessorowi b. kommissarzowi Wil. o rub. sr. 275 1812 januar. 22 skryptem poświadczonych, Ur. Ignacemu Michałowskiemu Rot. Nowogródz. za oblięciem 1814 julii 15, na rub. sr. 750, a za rewersem 1813 marca 8 d. o siana pudow 1,000, tudzież 1814 nowembra 11 o wziętą mąkę czetwierty 500 do magazynu zjasnić się mającą, Ur. Wincentemu Kurminowi Reg. Gł. Sądu za poświadczeniem listownym 1816 marca 14 o rub. sr. 20, Michałowi Kalukisowi za oblięciem obojgu Kościalkowskim w roku 1817 mca apryla 29 wydanym o rubli sr. 240, Ur. Hipolitowi Łabanowskiemu Reg. Ziem. Szawel. o pożyczoną rękodayną sumę czter. zł. ważnych hol. 500, 1817 mca marca 7 d., Ur. Franciszkowi Klimowiczowi Sędziemu Gran. Wil. w stopniu zeszłego Wawrzyńca Klimowicza suk-

cessorowi o zapłatę za rekruta zdanego, lub powrótu człowieka podług listu świadczącego 8bra 20 własnoręcznego za majątek Szeteksznę i dalsze attynencye złożenia przez komportacyą skazki autentycznej do wyjaśnienia jej należności z Ur. Turrami successorami zeszłego Jana Turra Szam. za rewersem 1813 apryla 12, o pożyczony jęczmień purów 20, Star. Leyzerowi Pinchasowiczowi mieszkańcowi Wil. o zapłatę za kawę funtow 80 i tyleż cukru rewersem 1813 apryla 6 wydanym, a w ogólności wszystkich WW. zawinionych zeszłemu s. p. Mikołajowi Kościalkowskiemu Marsz. Wil. z nakazu dekretu Ziem. Ptu Wil. 1820 januar. 29 ferowanego przypozwając proszę: Do wypełnienia nakazu dyllacyjnego dekretu, przyjęcia oczewistej rozprawy zadeterminowanej i kontynuującej się sądzenia summ poszczególnionych i wszelkich pretensyów w efektach z pretensyami i expensami wypadającymi, przyłączenia do massy konkursowi uległej, szkod strat decydowania z wolnem żaloby poprawieniem.

Roku 1820 mca januaryi 31 d. Woźny świadczę, że w sprawie konkursowej JWW. Teresy Kościalkowskiej Marsz. Ptu Wil. a JW. Józefa Siesickiego Podkom. Wil. opiekuna, kopiją niniejszego pozwu edyktałnego w mieście Wilkomierzu do drzwi sądowych oczewisto przybiłm jako to: WW. JPanom X. Domicyanowi Szermulewiczowi Przeorowi Skupiskiemu i wszystkim XX. Dominikanom Skupiskim, Józefowi Andruszkiewiczowi, Thadeuszowi Szukowi Szam. b. d. pol., żydom Judelowi Leyzerowiczowi oycowi, Matysowi Mejerowi synom Judelowiczom, Szłomie Leybowiczowi i Leybie Markielowiczowi i zięciom Leyzerowicza; Abramowi Mowszewiczowi, Alojzemu Kurminowi Sędziemu Ziem. Wilkom., Krzysztofowi Legowi Mularzowi, Berelowi i Zeldy Faytelowiczom, Szłomie, Janowi Korzeniowskiemu Straż. Upit. Karolowi Polkowskiemu, Onufremu Klimowiczowi Prez., Ekonomowi Antoniemu Polukiewiczowi, Star. Berelowi Zeldzie Zeldzie Faytelowiczom, Markielowi i Szachnie Faytelowiczom, Józefowi Mikszowi, Justynowi Cywińskiemu Regentowi, Jankielowi Leybowiczowi, Janowi Beku kolleskiemu Ass. b. kommis. Wil. Ignacemu Michałowskiemu Rot., Wincentemu Kurminowi Reg. Gł. Sądu, Michałowi Kalukisowi, Hipolitowi Łabanowskiemu Regentowi Ziem. Szawel., Franciszkowi Klimowiczowi Sędziemu Ziem. Wil., Turrom successorom zeszłego Jana Tura Szam., Star. Leyzerowi Pinchasewiczowi mieszkańcowi Wil. o stawianiu za tym pozewem edyktałnym do oczewistej sprawy przed Sądem Ziem. Ptu Wil. kadencyi terażniejszej trzykrólskiej oznaymłem i opowiedziałem.

Wincenty Wuścin woźny Ptu Wilkom.

Roku 1820 mca januaryi 31 dnia, przed aktami Ziem. Ptu Wil. stawając obecnie Woźny wyżej wyrażony relacją tego pozwu urzędowie zeznał. Przyjąłem Ignacy Junosza Dąbrowski Ziem Ptu Wilkom. Regent.

Roku 1820 miesiąca januar. 31 dnia, że takowy pozew przez Redakcyą Kuryera Litewskiego ogłoszony byż może zaświadczać.

Piotr Zawadzki Sędz. Ziem. Wilkom.

1 Excerpt oświadczenia z protokołu potocznego Sądu Gł. Wileń. 2go Depart. w dacie niżej wyrażonej zapisanego pod pieczęcią tegoż Sądu wydan januaryi 23 dnia 1820 roku.

Roku 1820 januaryi 9 dnia na sądzie głównym Wileńskim 2go Departamentu, stawając

obecnie adwokat tegoż sądu W. Łagiewnicki, oświadczenie poniższe zaniósł i one do wpisania w protokół podał, jakowe tak się wyraża, process imieniem WJPana Piotra Chodorowskiego Rotm. Pttu Grodzień. czyni się z okoliczności następney, w roku 1802 obżalowani Karol i Helena Sakienowie Maiorowie woysk rossyyskich na własne i wspólne swe potrzeby zawinili oświadczaącemu się Chodorowskiemu czer. zł. 100, jakowey należności oddanie w tymże roku junii 23 dnia Dokumentem obligacyynym 1802 marca 13 dnia przez obżalowanego Sakiena podpisanym zapewnili, lecz gdy oświadczaący się wyż wzmienioney należności nietylko w terminie oznaczonym ale też i późnief nie mógł otrzymać, w ówczas zmuszonym został z obżalowanymi czynić porządek prawa, skutkiem czego w roku 1812 marca 18 dnia w Grodzie Upitkim, na obżalowanych Sakienach otrzymał dekret ultymarny z przysądzeniem summy kapitałney czer. zł. 100 z procentami, expensami prawnymi i winami niestannemi, wszakże pomimo dekret już uzyskany obżalowani Sakienowie tak osobistemi jako też listowemi naysolemniejszemi upewnieniami rychłego w zupełności oświadczaącemu się uiszczenia się, potrafilo wstrzymać exekucyą dekretu aż dotąd, gdy zaś oświadczaący się dostrzeżga, że obżal. Sakienowie powolności oświadczaącego się nadużywaiąc, przez co oświadczaący się niemoże już wierzyć nadal przyrzeczeniom obżal, Sakienow, z tego względu, że tak o należność kapitałną z procentami, jako też o wydatki na posłańców złożone prawem z obżal. Sakienami czynić będzie, przez ninieysze oświadczenie zapowiada. Na autentyku podpisano. Tomasz Chodorowski Ziemski Upit. Regent w imieniu mego stryja.

Zgodno z protokółem świadczeń Sekretarz Dobrzański.

Takowe oświadczenie wolno umieścić w Kuryerze Assesor Sądu Głównego Kwiatkowski. Kazimierz Miastowski Tytularny Sowietnik.

1. Sąd Taxatorsko Exdywizorski do Pietraszun okolicy w Ptcie Wilkomirskim sytuowanej, ajechawszy czynność zjazdowi pierwszemu właściwą załatwił, komportacyą na wierzycieli i debitorach od daty ogłoszenia wyroku to jest od dnia 11 nowembra teraz bieżącego roku do kancelaryi Ziemskiej Wilkomirskiej w przeciągu sześciu tygodni z persystencyą sześć niedzielną nakazał, termin rozsądzienia oczewisty tej sprawy w mieście Wilkomirzu na sessyach poobiednich dzień 10 junii roku przyszłego zakryślił, a w razie niestanności w wzmienionym terminie pretensorow i debitorow, że amisyą zapisze zapowiada i o takowym postanowieniu przez ninieyszą awizacyą trzykrotnie w Kuryerze Litewskim ogłaszaiąc wszystkie strony interessujące zawiadamia. Roku 1820 mca lutego 2 dnia.

Piotr Zawadzki Sędzia Ziemski Wilkomirski Prezes Exdywizyi.

Michał Rouba Sędzia Ziem. Pttu Wilk. Exdywizor.

Anioł Kniaz Żagiell Pisarz Ziemski Pttu Wilkom. Exdywizor.

Ogłasza się po raz drugi i trzeci.

2. Excerpt oświadczenia z protokołu potocznego Grod. Ptu Wileń. w dacie niżej wyrażonego, et eorundem pod pieczęcią Grodz. Ptu Wileń. ut supra.

Roku 1820 mca januaryi 28 dnia. Przed aktami Grodz. Ptu Wileń. stawając obecnie

WJPan Józef Zelazowski kom. Ptu Wileń. oświadczenie poniższe wpisać do protokołu podał, które tak się wyraża: oświadczenie z naysolenniejszym manifestem w imieniu WJP. Józefa Zelazowskiego komor Ptu Wileń. w następnym składzie rzeczy czyni się: WJP. Ignacy Zelazowski prawem wieczystym w roku 1769 maja 30 dnia od stryja swego zaszłego ś. p. Stefana Zelezowskiego dobra Dobrynia zwane, oraz część Cieszkowszczyzny i Szczemielewszczyzny w Gub. Witep. położone nabył, których będąc właścicielem ten niekwestyanowanym bezpotomnie dni życia swego ukończył, dobra zatym wyrażone bez żadnego wyjątku, i całkowity nadmienionego ś. p. Ignacego Zelazowskiego majątek tak sumowny jako też ruchomy naturalnym tokiem krwi spadł na brata rodzonego WJPana Kazimierza Zelazowskiego komor. Mozyr. i oświadczaącego się Józefa Zelazowskiego synowca rodzonego z Franciszka oycy i Maryanny z Walentynowiczow Zelazowskiej a brata ś. p. Ignacego rodzącego się z Zelazowskich, po otworzeniu się jakowey sukcesyi, gdy z rozmaitych układów familynych WJP. Kazimierz Zelazowski kom. mozyr. stryja mój rodzony wieczysto zrzecznym transfuzyynym dokumentem w roku 1815 apryla 26 datowanym eorundem anno mensi et die przed aktami Ziem. Ptu Wileń. przyznany, na niżej podpisanego synowca całkowitey sukcesyi zrzekł się i moc władania ona samojednemu mnie Józefowi Zelazowskiemu nadał, gdy tedy oświadczaający się jako całego tego spadku aktor i dziedzic, zpostronia dowiaduję się, że WJP. Hrebnicki i Franciszek Rysiński i Hołownia niewolnie i na krzywdę aktora i naturalnego successora dążąc, zajeli ze wszelką ruchomością dobra Dobrynie Cieszkowszczyznę i Szczemielewszczyznę onemi się urządzając, pożytki wszelkie nayniesłuszniey z obowiązkow urzędowania swego, jakie pełni w Gub. Wileń., niemogąc oddalić się, niebył dotąd w stanie zająć się tym obiektem i odzyskania swey niesłusznie zagarniętey własności, zeby więc o też dobra nikt nie wazył się z JPP. Hrebnickim Rysińskim i Hołownią, jako nie będącemi w żadnym względzie właścicielami wchodzić w żadne układy, że oraz z onymi kroki prawne rozpoczną, i że przyyde do possessyi mojej własności zapowiadam, nim wszakże to nastąpi ninieysze oświadczenie wespół z manifestem do zapisania w akta powiatowe podaję. U tego oświadczenia podpis w protokule taki: Józef Zelazowski kom. Wileń. Zgodził Józef Bohusz Gr. Ptu Wil. Re.

Roku 1820 januar 28 dnia. Takowe oświadczenie zgodne z xięgami i excerptem może Redakcyja Wileń. umieścić w gazecie Kur. Lit. poświadczam. Michał Sawicki Prez. Grodz. Wil.

2 Excerpt oświadczenia z protokołu potocznego kancelaryi miasta Wilna w dacie poniższej zapisanego i teyże z daty urzędownie jest wydan, to jest 1820 roku januar 14 dnia.

Roku 1820 januar. 14 dnia Przed aktami miasta Guberskiego Wilna stanąwszy osobiście Star. Josiel Leybowicz oświadczenie poniższe wpisać do protokołu podał przez słowa: oświadczenie imieniem Star Josiela Leybowicza Agesa w rzeczy następney i oto: Rozwinąłem w Ziem. Stłnim. o znaczne moje pretensye z Star. Mejerem Michłowiczem obywatelem Stłnim. i jego successorami

oraz Judelem Izraelowiczem również słonimskim obywatelem; majątek debitora Michelowicza posiadającym od lat kilkunastu proceder i na kopią z spraw zawieszony został takowy proceder, lecz gdy przez rewolucyą w kraju do takiego ubożego przyszedłem stanu, a bardziej po śmierci mojej żony oddalony ze Słonima i przebywam w mieście Wilnie, zwłaszcza, że forum dla mieszczan jest odmienione i przeniesione do Magistratow: żeby więc nieporozumiano to zamilczenie takowego procederu oświadczam delat. że za poprawieniem się sytuacji delat. kontynuować rozpoczętego procederu niezaniedba i nigdy tego procederu nie zamilczy a co i w gazetach Kuriera Lit. umieści swoje przedsięwzięcie niezapomnę. W protokole podpisano Josiel Leybowicz Augustowicz.

Correctum Ignacy Misieczewicz Regent

Takowe oświadczenie może być do gazety przyjęte Jan Tomkiewicz R. M. W.

1 Po zeyściu Stanisława Krzywoblockiego stawszy się jedynym dziedzicem Cypryan Krzywoblocki, kamienicy pod N. 19 przy ulicy ostrobramskiej w Wilnie położonej, dekretem doczesney exdywizyi na różne części podzielonej, chęć sprzedaży oney oświadczam, życząc nabyć raczy zgłosić się do W. Gawrońskiego adwokata przy tejże ulicy pod N. 6 mieszkającego. Takowe doniesienie w imieniu brata rodzonego moiego Cypryana iako pełnomocny plenipotent podpisuję. Ignacy Krzywoblocki Sędzia Grodz. Pttu Prużan. krzyża wojskowego Porucz. i kawaler.

1 W handlu Józefa Kopscha są prowadzone rozmaite gustowne towary z mory metalicznej, safianu i inne, jako też szkła do kinkietów w dobrym gatunku.

2 W redakcyi kuryera Litewskiego jest do przedania: Pieśni nabożne przez Franciszka Karpińskiego, podług ostatniego dzieła tego pisarza wydania. Cena iednego exemplarza - - kop. 10.

2 Excerpt oświadczenia z protokołu potocznego Ziem. Ptu Wileń. w dacie niżej wyrażającej się zapisanego et eorund. pod pieczęcią urzędową Ziem. Ptu Wileń. stronie wydan.

Roku 1820 miesiąca januaryi 28 dnia przed aktami Ziemskimi Powiatu Wileńskiego stawiając osobiście Star. Icko Derczyn obyw. Wileński oświadczenie poniższe wpisać do protokołu podał którego wyrazi następne. Oświadczenie współ z remanifestem imieniem Star. Icki Derczyna obyw. miasta Wilna przeciwko Kazimierzowi Choieckiemu tytułującemu się kuzynem nieletnich Ardeckich oraz Hieronimowi synowi, Paulinie i Brygidzie córkom Ardeckim successoram Bazylego Ardeckiego zanosi się z tego powodu, iż obżał. Kazimierz Choiecki czyli to przez nienawiść do delatora czyli też

powodowany niechęcią lub z mniey dojrzałego rozsądku, czy to z własnego instynktu lub też z podmowy mniey chwalebnych osob, poważał się żał. del. w kuryerze Litew. ponowić o podstęp nad Hieronimem Ardeckim, wtenczas gdy o to obżał. od nikogo proszonym niebył, gay Hieronim Ardecki znając należność żał. del. słuszną i sprawiedliwą do tej daty oney nieprzeczył i w żadnych aktach nieskarżył się, gdy ustronna osoba iest obcą od familii Ardeckich, gdy żał. del. obżał. Choieckiego znać niena honoru, krzywdzić i pomawiać z domysłu własnego, niemając na to od aktorow polecenia, niewypada, bo tego prawa i Ukazy wzbronity, co się zaś tycze rozpoczętego procederu w Magistracie Wileńskim za oblięciem przez Bazylego Ardeckiego wydanym i że o dalsze należności przez Hieronima Ardeckiego w znaczney illości żał. zawinione, gdzie prawa dozwalaia niezaniedba upomnieć się swej należności, sąd zatem rozważywszy dowody i słusność pretenzow żał. del. one zatwierdzi, lecz gdy obżał. Choiecki szarga honor i sławę żał. del., pomawiając o różnych facyendach i zdradach, będąc nieświadomą osobą, luboby te skażgi obżał. odpowiedzi iako nikczemne, fałszywe i mniey znaczące nieznały, gdy wszakże żał. del. niezaniecha odpowiedzieć na te obżał. postępowania, albowiem obżał. Choiecki niezaniedbał zaosnować tych gorszących publiczności krokow, dał uczuć, że i w roku terażniejszy 1820 januaryi 10 dnia żał. del. zmanifestował i w kuryerze Litew. zamieścić niezaniedbał, postęпки zaś obżał. są niezgodne z prawami i moralnością, nim więc o to wszystko tak o kary za potwarz iako też i o swe należności prawnie gdzie przynależy prawem czynić będzie niniejszym oświadczeniem zapowiada i onego zamieszczenie w kuryerze Litew. doprasza się. U tego oświadczenia podpis w protokole w hebrayskim ięzyku przy tłumaczeniu polskim iest taki Icko Wulfowicz Derczyn.

Zgodziłem Jan Zienkowicz Wileński Ziemski Regent.

1820 roku januaryi 28 dnia. Takowe oświadczenie przez redakcyą kuryera Litewskiego do wydrukowania że przyjęto być może, Sąd Ziemski Powiatu Wileńskiego zaświadcza.

Wileński Ziemski Prezydent i kawaler Urban Jazdowski.

3 Stosownie do noty JW. Ministra skarbu i opinii Rady Państwa, zgromadzenie szlacheckie z Marszałków i Delegatów złożone, postanowiło, drwa, świece i słomę dla woyska niedostarczać w naturze, lecz tę powinność załatwiać pieniędźmi przez podłady. W skutek czego na dostarczenie dla woyska pomienionych artykułow w ptcie Wileńskim, zostały przeze mnie naznaczone do licytacji terminu w dniach 3 4 i 5 a przelicytowanie w 6 i 7 następnego mca lutego. Zyczący więc przyjąć na siebie tę powinność, raczą w pomienionym czasie jawnie się w kancelaryi urzędu mojego, gdzie dostateczną o wszystkiem powezmą informacyą. — 1820 roku stycznia 22 dnia (podpisano) Wileński powiatowy Marsza dworu J. C. M. Kamer-Junkier i Kawaler Mikołay Abramowicz. Za zgodność Sekretarz. Dwor. P. Wileński. Yg ZmuntSi Siemaszko.

Wilno dnia 9 Lutego 1820 roku.

О Б Ъ Я В Л Е Н І Е.

Въ слѣдствие повелѣнія Господина Главнокомандующаго 1-ю Арміею, Интендантство оной объявляетъ, что торги по поставкѣ потребнаго для войскъ принадлежащихъ къ той Арміи провіанта а имѣ овса, съ 1-го Августа сего по 1-е Генваря будущаго 1821 года, назначаются въ казенныхъ палатахъ тѣхъ губерній на нижеслѣдующіе сроки, именно: въ казенныхъ палатахъ: Воронѣжской, Тамбовской, Екатеринославской и части Таврической, Полтавской и Слободско-Украинской, торги Іюня 1, 4 и 7го; переторжки Іюня же 8, 9 и 10-го; въ Курской, Тульской, Рязанской, Смоленской и Орловской, торги Іюня 7, 9 и 11-го; переторжки Іюня же 14, 15 и 16-го.

На сіи сроки вызываются желающіе къ торгамъ, съ законными залогами, во уваженіи по мѣсячной поставки припасовъ и на сей разъ въ пятую часть противъ подряда; а во обезпеченіе задатковъ особо, кромѣ общественныхъ опъ дворянства поставокъ, кои остаются на одномъ довѣріи. Вѣдомости о потребностяхъ въ каждой губерніи будутъ разосланы въ казенныя палаты въ свое время и публично въ оныхъ открыты, вмѣстѣ съ подробными кондиціями и прочими правилами, на коихъ должны происходить поставки, гдѣ впрочемъ противъ прежняго не сдѣлано перемѣнъ.

Подлинное подписалъ:

*Генералъ Интендантъ 1-й Арміи,
Генералъ Лейтенантъ Канкринъ.*

7-го Генваря
1820 года.

О В В І Е С З Ч Е Н І Е.

На skutek rozkazu JW. Głównodowodzącego 1szą Armią, Intendencya teyże Armii obwieszcza: iż targi na dostawę potrzebnego prowiantu, a gdzie indziej owsa, dla woysk, należących do tey Armii, od dnia 1go Augusta teraźniejszego, do 1go Januaryi następującego 1821 roku, naznaczają się w Izbach skarbowych tych guberniy, na terminy następujące, a mianowicie: w Izbach skarbowych: Woroneskiej, Tambowskiej, Ekaterynosławskiej i części Tauryckiej, Pułtawskiej i Słobodzko-Ukraińskiej, targi, dnia 1, 4 i 7 miesiąca Junii, przetargi zaś dnia 8, 9 i 10 tegoż miesiąca Junii; w Kurskiej, Tulskiej, Razańskiej, Smoleńskiej i Orłowskiej, targi dnia 7, 9 i 10 Mca Junii; przetargi zaś dnia 14, 15 i 16 tegoż Mca Junii.

Na te terminy wzywają się życzący dla targów, z prawnymi ewikcyami, z uwagi miesięczney dostawki żywności, na ten raz w części 5 przeciw podradu, a na zabezpieczenie zadatków udzielnie, prócz ogólnych od Szlachty dostarczeń, które pozostają na samey ufności. Wiadomość o ilości potrzebney, będzie posłana do Izby skarbowey kaźdey gubernii w swoim czasie, i publicznie w nich odkryta, razem z wyszczególnionemi kondycjami i dalszemi prawidłami, wedle których powinny być wykonane dostawy, w których wręście w porównaniu do dawniejszych nie zrobiono przemiany.

Na autentyku podpisano:

*General Intendent 1szej Armii
General Porucznik Kankryn.*

7 Januaryi
1820 Roku

K

Obser
meteo
cz

Gat

d. 31

rych

D.

skiego

rzedze

zone

lany

wie us

radu p

zmniejsz

D.

prośby

na dłu

tarz J

chowa

ni, Po

chowa

niem

który

do po

D.

ce-g

eko-

nu,

D.

pruś

minis

ce st

V

nerat

r. w

berna

be wa

ndac

tam,

gube

cyd

bern

lac

am

bern

wac

ciu

nego

dla

rzad

Zre

doy

dze